

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 7. februar 2014
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Helene Chjeffer Ras-
mussen
Sagsnr.: 2013-0030-1809
Dok.: 992877

Hermed sendes endelig besvarelse af spørgsmål nr. 250 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 3. december 2013.

Karen Hækkerup

/

Anne Berg Mansfeld-Giese

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 250 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 14/11-13 fra Ida Secher vedr. politiets praksis vedr. anmeldelser for voldtægt, jf. REU alm. del - bilag 43.”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet udtalelser fra Rigspolitiet og Rigsadvokaten.

Rigspolitiet har oplyst følgende:

”Rigspolitiet skal indledningsvis understrege, at politiet tager sager om voldtægt meget alvorligt, og at sådanne sager undergives en grundig sagsbehandling.

Rigspolitiet kan i den forbindelse oplyse, at når politiet modtager en anmeldelse om voldtægt, foretages der som udgangspunkt en kort indledende afhøring med henblik på at foretage eventuelle uopsættelige efterforskningskridt i form af sporsikring mv. samt at afdække forurettedes behov i den konkrete situation.

Det vil under normale omstændigheder være det tjenestegørende politipersonale på anmeldelsestidspunktet, der foretager denne indledende afhøring.

Der foreligger ikke noget fastsat krav om, at det kun er specialuddannet politipersonale, der kan optage anmeldelser om voldtægt. Det tilstræbes imidlertid så vidt muligt, at efterforskere med erfaring inden for sagsområdet så tidligt som muligt inddrages i den konkrete efterforskning. Navnlig i weekenden og i nattetimerne kan anmeldelser om voldtægt dog også blive optaget af andet politipersonale, hvorefter den videre efterforskning vil overgå til mere erfarne efterforskere med henblik på videre efterforskning, herunder afhøring af forurettede mv.

For så vidt angår navnlig den indledende efterforskning gælder i øvrigt de retningslinjer, der fremgår af Rigsadvokatens meddelelse nr. 8/2007 om vejledning, orientering og underretning af forurettede i straffesager, udpegning af en kontaktperson for forurettede og vidner mv.

Der er endvidere fokus på behandlingen af denne type sager i politiets uddannelser.

Politiets grunduddannelse er således tilrettelagt på en måde, der sikrer, at de politistuderende opnår relevante kompetencer

til at varetage en kompetent og professionel behandling af sager om seksuelle krænkelser. De politistuderende undervises bl.a. i at behandle anmeldelser fra mulige ofre for seksualforbrydelser på en måde, der på én gang tilgodeser hensyn til empati, etik, retssikkerhed og retshåndhævelse.

I uddannelsen indgår undervisere med videnskabeligt og indgående praktisk erfaring i behandlingen af sådanne sager.

Det indgår endvidere som en del af uddannelsen, at de politistuderende skal blive i stand til at give relevant vejledning af voldtægts ofre, herunder i forhold til, hvilke samarbejdspartnere der – udover politiet – vil kunne yde vejledning og støtte til offeret.

Det bemærkes i den forbindelse, at Politiskolen i mange år har haft – og fortsat har – et nært samarbejde med de centre og netværk, som har kompetence til og ansvar for at beskytte og behandle ofre for seksuelle overgreb. De politistuderende bibringes herved også indblik i og forståelse for arbejdet med ofre for sådanne forbrydelser.

Der er endvidere på efter- og videreuddannelsesområdet fokus på behandlingen af sager om seksuelle krænkelser, herunder særligt i forhold til den efterforskningsmæssige indsats.

Rigspolitiet kan afslutningsvis – vedrørende politiets fremgangsmåde ved modtagelse af en anmeldelse om voldtægt – i øvrigt henvise til Rigspolitiets tidligere bidrag til brug for Justitsministeriets besvarelse af 7. juli 2009 af spørgsmål nr. 415 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.”

Rigsadvokaten har oplyst følgende:

”I henvendelsen fra Ida Secher, der nævnes i spørgsmålet, er det anført, at langt flere voldtægtssager bør komme for retten.

Det følger af retsplejelovens § 96, stk. 1, at det er de offentlige anklageres opgave i forbindelse med politiet at forfølge forbrydelser. Anklagemyndigheden skal herved påse, at strafskyldige drages til ansvar, men også at forfølgning af uskyldige ikke finder sted.

Denne regel er et udtryk for objektivitetsprincippet, der er et grundlæggende princip i strafferetsplejen, og som anses for en af de vigtigste retssikkerhedsgarantier. Princippet gælder bl.a., når anklagemyndigheden skal tage stilling til spørgsmålet om tiltale, og indebærer, at anklagemyndigheden er forpligtet til at tage enhver omstændighed, der tyder på en mistænks uskyld, i

betragtning, samt ikke at rejse tiltale, medmindre anklagemyndigheden skønner, at tiltalerejsning vil føre til domfældelse.

Det ville således ikke være i overensstemmelse med objektivitetsprincippet, hvis anklagemyndigheden rejste tiltale i sager, hvor der var en sådan tvivl om beviserne, at der ikke var en rimelig udsigt til domfældelse.

Tiltale i voldtægtssager, hvor der ikke er en rimelig udsigt til domfældelse, ville i øvrigt – udover den belastning, som det medfører for den tiltalte – indebære en belastning for den forrettede, der skulle afgive vidneforklaring i retten, og som formentlig i de fleste tilfælde ville opleve en efterfølgende frifindelse som en tilkendegivelse om, at hendes forklaring om det passerede ikke var troværdig.

Vurderingen af, om der er rimelig udsigt til domfældelse i en sag om voldtægt, beror på en helt konkret vurdering af samtlige sagens omstændigheder. Ud over en vurdering af både offerets og den sigtedes troværdighed vil elementer som genetiske spor, tekniske spor, spor efter vold, den tidsmæssige faktor samt eventuelle vidneforklaringer om parternes adfærd før og efter overgrebet være elementer, der kan indgå i vurderingen.

På grund af voldtægtssagernes særlige karakter vil der dog i en række tilfælde ikke være afgørende tekniske spor eller vidneforklaringer, der kan belyse forholdet nærmere, og sagens afgørelse vil derfor hovedsagelig bero på en vurdering af offerets og den sigtedes forklaringer om det passerede. Dette indebærer, at der vil kunne forekomme flere påtaleopgivelser og frifindende domme end i andre straffesager, hvor der også foreligger forklaringer fra andre vidner udover offeret og/eller tekniske beviser.

Jeg kan i den forbindelse oplyse, at der i de voldtægtssager, der blev afgjort af domstolene i 2011 og 2012, skete domfældelse i ca. 71 pct. af sagerne. Den gennemsnitlige domfældelsesprocent for alle overtrædelser af straffeloven var ca. 88 pct. i 2011 og 2012, og det bemærkes i den forbindelse, at der generelt er variation i domfældelsesprocenten vedrørende de forskellige forbrydelsestyper.

Jeg vil i øvrigt understrege, at politiet og anklagemyndigheden har stort fokus på sager om voldtægt, og der er – herunder i lyset af det ovenfor anførte om domfældelsesprocenten – efter min opfattelse ikke grundlag for en generel antagelse om, at anklagemyndigheden skulle være for forsigtig med at rejse tiltale i sager om voldtægt.

Der henvises i øvrigt til mine tidligere udtalelser til brug for Justitsministeriets besvarelser af 9. april 2010 af spørgsmål nr.

692 (Alm. del), af 22. marts 2010 af spørgsmål nr. 718 (Alm. del) samt af 7. juli 2009 af spørgsmål nr. 420 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg.

Jeg kan henholde mig til Rigspolitiets og Rigsadvokatens udtalelser, idet jeg selvsagt er helt enig i, at sager om voldtægt skal tages meget alvorligt og undergives en grundig sagsbehandling i politi og anklagemyndighed.